2019 m. spalio 24 d., ketvirtadienis

P9_TA(2019)0044

Siūlomas naujasis Indonezijos baudžiamasis kodeksas

2019 m. spalio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl siūlomo naujojo Indonezijos baudžiamojo kodekso (2019/2881(RSP))

(2021/C 202/12)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Indonezijos,

— atsižvelgdamas į ES ir Indonezijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS), kuris įsigaliojo 2014 m. gegužės 1 d.,

— atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 1 d. 7-ąjį ES ir Indonezijos dialogą žmogaus teisių klausimais,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio mėn. vykusį 8-ąjį derybų dėl ES ir Indonezijos laisvosios prekybos susitarimo raundą,

— atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 15 d. pateiktą Baudžiamojo kodekso projektą,

— atsižvelgdamas į Džokjakartos principus,

— atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

— atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Indonezija ratifikavo 2006 m.,

— atsižvelgdamas į 1987 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,

— atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi Indonezija yra ketvirta pagal gyventojų skaičių valstybė pasaulyje, stabili demokratinė valstybė regione, didžiausia valstybė, kurioje gyvena dauguma musulmonų, turinti daugiakultūrę visuomenę, kurią sudaro 265 mln. įvairių religijų, etninių grupių, kalbų ir kultūrų piliečių;

B. kadangi Indonezijos vyriausybė pasiūlė Baudžiamojo kodekso projektą, kuris pakeistų dabar galiojantį Baudžiamąjį kodeksą; kadangi šis Baudžiamojo kodekso projektas buvo baigtas rengti 2019 m. rugsėjo 15 d.;

C. kadangi Baudžiamojo kodekso projekte įtvirtinti straipsniai, kurie pažeis moterų, religinių mažumų ir LGBTI asmenų teises ir žodžio bei asociacijų laisvę;

D. kadangi rugsėjo mėn. tūkstančiai žmonių, įskaitant studentus, susirinko visoje Indonezijoje, protestuodami prieš Baudžiamojo kodekso projektą ir ragindami sustabdyti jo priėmimą;

E. kadangi 2019 m. rugsėjo 20 d. Indonezijos prezidentas įsakė Indonezijos parlamentui atidėti įstatymo priėmimą dėl didelio masto protestų; kadangi sprendimą dėl priėmimo dabar turi priimti Indonezijos Atstovų Rūmai;

F. kadangi Baudžiamojo kodekso projekto 2 straipsnis, kuriame minima „nerašytinė teisė“, laikoma neapibrėžtu straipsniu, nes jame neišvardijamos nusikalstamos veikos, ir jis vietos lygmeniu galėtų būti panaudotas siekiant įteisinti šimtus esamų diskriminacinių šariato teisės normų;

G. kadangi Baudžiamojo kodekso projekte numatoma iki vienų metų laisvės atėmimo bausmė už nesantuokinius lytinius santykius; kadangi šia nuostata iš esmės kriminalizuojamas bet koks tos pačios lyties asmenų elgesys; kadangi pagal šį straipsnį visi sekso pramonėje dirbantys asmenys bus traukiami baudžiamojon atsakomybėn;

H. kadangi pagal siūlomą Baudžiamąjį kodeksą kartu gyvenantiems nesusituokusiems asmenims gali būti skiriama šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė;

I. kadangi Indonezijos valdžios institucijos tos pačios lyties asmenų santykių oficialiai nepripažįsta ir todėl prieš juos imasi aiškių veiksmų; kadangi Indonezijoje užfiksuotas precedento neturintis smurtinių ir diskriminacinių išpuolių skaičius, taip pat esama daug LGBTI asmenų persekiojimo atvejų ir daugėja piktų prieš LGBTI asmenis nukreiptų pareiškimų;

J. kadangi Baudžiamojo kodekso projekto nuostatos papildo dabartinį šventvagystės įstatymą; kadangi pagal dabartinį šventvagystės įstatymą nuo jo priėmimo 1965 metais buvo nuteista daugiau kaip 150 asmenų, kurių dauguma priklauso religinėms mažumoms; kadangi dėl šventvagystės įstatymo religinėms mažumoms kyla pavojus, nes Indonezijoje didėja nepakantumas mažumoms;

K. kadangi pagal Baudžiamojo kodekso projektą draudžiama teikti informaciją apie kontracepciją ir sudaryti sąlygas įsigyti kontracepcijos priemonių visiems asmenims, jaunesniems nei 18 metų; kadangi ribotos galimybės naudoti kontracepcijos priemones turi ypač didelį poveikį marginalizuotoms grupėms, kurioms jau dabar tenka didžiausia Indonezijos ŽIV epidemijos našta;

L. kadangi siūlomame Baudžiamajame kodekse nustatyta, kad abortą pasidariusiai moteriai gali būti skiriama iki ketverių metų laisvės atėmimo bausmė; kadangi asmeniui, kuris padėjo nėščiai moteriai pasidaryti abortą, gali būti skiriama iki penkerių metų laisvės atėmimo bausmė;

M. kadangi rugsėjo mėn. Indonezija priėmė prieštaringai vertinamą įstatymą, kuriuo susilpnintos Nacionalinės kovos su korupcija komisijos, dar vadinamos KPK, kuri nuo jos įsteigimo 2002 metais sėkmingai patraukė baudžiamojon atsakomybėn šimtus politikų, galios; kadangi galiojančio Baudžiamojo kodekso, Elektroninės informacijos ir sandorių įstatymo ir kovos su terorizmu teisės aktų nuostatos buvo taikomos siekiant savavališkai apriboti žmogaus teisių gynėjų veiklą;

N. kadangi imamasi veiksmų prieš žmogaus teisių gynėjus dėl jų atliekamo darbo, kai jie praneša apie žmogaus teisių pažeidimus, ypač turint mintyje protestus Vakarų Papua; kadangi nuo protestų pradžios žuvo mažiausiai 40 žmonių ir mažiausiai 8 000 vietinių Papua provincijos ir kitų Indonezijos gyventojų buvo perkelta iš savo namų į Vakarų Papua; kadangi žurnalistams ir nepriklausomiems JT organams ne kartą buvo neleista patekti į šį regioną;

O. kadangi 2019 m. gegužės 2 d. Vamenos apygardos teismas nuteisė ES pilietį iš Lenkijos Jakubą Fabianą Skrzypski penkerių metų kalėjimo bausme už tariamą dalyvavimą Papua separatistiniame judėjime;

P. kadangi 2015–2018 m. Indonezijoje apie 40 asmenų buvo nuteista mirties bausme, o daugiau kaip 300 kalinių laukia mirties bausmės įvykdymo; kadangi mirties bausmė yra žiauri, nežmoniška ir žeminanti bausmė, kuria pažeidžiama teisė į gyvybę;

1. palankiai vertina tai, kad ES ir Indonezijos santykiai grindžiami bendromis demokratijos ir gero valdymo, žmogaus teisių paisymo, taikos, stabilumo ir ekonominės pažangos skatinimo vertybėmis;

2. yra labai susirūpinęs dėl persvarstyto Indonezijos baudžiamojo kodekso projekto nuostatų, pagal kurias leidžiama diskriminacija dėl lyties, religijos ir seksualinės orientacijos ir mažumų diskriminacija;

3. palankiai vertina prezidento J. Widodo įsakymą atidėti Baudžiamojo kodekso priėmimą; ragina Indonezijos parlamentą iš esmės persvarstyti siūlomą Baudžiamąjį kodeksą, kad jis atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus, ir panaikinti visas diskriminacines nuostatas;

4. ragina Indonezijos valdžios institucijas panaikinti visas teisės akto nuostatas, kuriomis ribojamos pagrindinės teisės ir laisvės, ir suderinti visus šalies įstatymus su tarptautiniais žmogaus teisių standartais ir Indonezijos tarptautiniais įsipareigojimais;

2019 m. spalio 24 d., ketvirtadienis

5. ragina Indonezijos valdžios institucijas apsaugoti LGBTI asmenų teises: patraukti baudžiamojon atsakomybėn už bet kokį LGBTI asmenų persekiojimą ir dekriminalizuoti homoseksualumą iš dalies pakeičiant Baudžiamąjį kodeksą; ragina Indonezijos pareigūnus susilaikyti nuo kiršinančių prieš LGTBI asmenis nukreiptų pareiškimų, kurie tik dar labiau juos stigmatizuos; ragina Indonezijos valdžios institucijas sudaryti sąlygas politiniam dialogui su pagrindiniais pilietinės visuomenės subjektais, kad būtų skatinamas ir garantuojamas visuotinis žmogaus teisių taikymas;

6. ragina persvarstyti nuostatas dėl šventvagystės įstatymo, nes dėl jų kyla pavojus religinėms mažumoms ir ateistams; pritaria JT rekomendacijoms panaikinti Baudžiamojo kodekso 156 straipsnį ir 156 straipsnio a punktą, Įstatymą dėl piktnaudžiavimo prevencijos ir religijos diskreditavimo ir Elektroninių sandorių ir dokumentų įstatymą, iš dalies pakeisti kovos su terorizmu teisės aktus ir panaikinti kaltinimus bei atsisakyti šventvagyste kaltinamų asmenų baudžiamojo persekiojimo;

7. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Baudžiamojo kodekso projekte įtvirtintą apribojimą laisvai skleisti svarbią informaciją apie seksualinę sveikatą; ragina sudaryti galimybes gauti necenzūruojamą informaciją apie kontracepciją ir šeimos planavimą, skirtą moterims ir mergaitėms;

8. tvirtina, kad galimybė naudotis sveikatos apsaugos paslaugomis, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą, yra žmogaus teisė; pabrėžia, kad reikėtų užtikrinti tinkamas ir įperkamas lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant lytinį švietimą ir informavimą, šeimos planavimą, kontraceptines priemones, saugius ir teisėtus abortus; pažymi, kad šios paslaugos yra svarbios siekiant išsaugoti moterų gyvybes, sumažinti kūdikių ir vaikų mirtingumą ir užkirsti kelią lytiniu būdu plintančioms ligoms, įskaitant ŽIV / AIDS;

9. dar kartą ragina valdžios institucijas vėl paskelbti mirties bausmės vykdymo moratoriumą, siekiant panaikinti mirties bausmę; pažymi, kad Indonezija šią rekomendaciją priėmė paskutiniame 2017 m. visuotinio periodinio vertinimo etape; ragina ES ir Prancūzijos vyriausybę padaryti viską, kas įmanoma, siekiant užtikrinti, kad Olivier Jover nebūtų nuteistas mirties bausme;

10. ragina nuolat atidžiai stebėti žmogaus teisių padėtį Indonezijoje, visų pirma Europos Sąjungos delegacijai Indonezijoje ir Brunėjuje nuolat teikiant ataskaitas; ragina Europos Sąjungos delegaciją Indonezijoje ir Brunėjuje ir valstybes nares padaryti viską, kas įmanoma, kad būtų užtikrinta skubi apsauga ir parama asmenims, kuriems kyla pavojus;

11. apgailestauja dėl to, kad priimti nauji kovos su korupcija teisės aktai, pagal kuriuos KPK taps vyriausybės įstaiga, o ne nepriklausoma įstaiga, ir ragina persvarstyti šiuos teisės aktus;

12. yra susirūpinęs dėl smurto Vakarų Papua; ragina Indonezijos valdžios institucijas atlikti nepriklausomą pastarojo meto protestų Vakarų Papua tyrimą; ragina apriboti saugumo pajėgų dislokavimą regione; primygtinai ragina Indonezijos vyriausybę politiniu dialogu spręsti padėties Vakarų Papua klausimą; ragina valdžios institucijas leisti JT pareigūnams, NVO ir žurnalistams netrukdomai patekti į Vakarų Papua;

13. reiškia susirūpinimą dėl Lenkijos piliečio Jakubo Fabiano Skrzypski, kuris tapo politiniu kaliniu Indonezijoje, bylos; yra susirūpinęs dėl to, kad, atsižvelgiant į pastarojo meto įvykius Papua, šio asmens tolesnis įkalinimas Vamenoje ne tik keltų pavojų jo žmogaus teisėms, bet ir gyvybei; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą aptarti Jakubo Fabiano Skrzypski bylą per būsimus dialogus su Indonezija ir reikalauja, kad Indonezijos valdžios institucijos leistų jį perduoti Lenkijai;

14. ragina Indoneziją išduoti nuolatinį kvietimą visiems JT žmogaus teisių tarybos įgaliotiesiems ekspertams ir užtikrinti, kad jis apimtų nevaržomą galimybę patekti į visą šalies teritoriją;

15. ragina Indonezijos vyriausybę vykdyti visus savo įsipareigojimus ir paisyti Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte įtvirtintų teisių ir laisvių, jas saugoti ir ginti;

16. pabrėžia, kaip svarbu į ES ir Indonezijos laisvosios prekybos susitarimą, dėl kurio šiuo metu deramasi, įtraukti privalomas ir vykdytinas nuostatas dėl žmogaus teisių paisymo;

17. palankiai vertina nuolatinį metinį ES ir Indonezijos dialogą žmogaus teisių klausimais ir laukia lapkričio mėn. vyksiančio dialogo;

18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Indonezijos vyriausybei ir parlamentui, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) generaliniam sekretoriui, ASEAN Tarpvyriausybinei žmogaus teisių komisijai ir JT Žmogaus teisių tarybai.